A°. 1818. N°. 77.

LEYDSE COURANT.

MAANDAG DEN 29 JUNIJ.

ITALIEN.

ROMEN den 6 Junij. Sedert eene maand schijnt onze luchtstreek geheel veranderd te zijn; wij hebben bijna aanhoudende regens, een nevelachtigen hemel en eene harde en koude luchtgesteldheid. Intusschen schijnt zulks tot hiertoe nog niet veel schaden te hebben veroorzaakt; maar van een anderen kant komen dit jaar weder een onmoetelijk getal Sprinkhanen ten voorschijn, welke eenige jaren geleden onze velden verwoest hebben. De wijze en spoedige voorzorgen, welke de Cardinaal Pacca ten dien opzigte genomen heeft, doen hopen dat het gelukken zal dien geeseel in de geboorte te vernietigen.

RUSLAND.

PETERSBURG den 3 Junij. Den 27. der vorige Maand heeft de Rijksraad een merkwaardig bericht aan Z. M. den Keizer doen toekomen, over den loop en den voortgang van het Crediet-stelzel, waarin onder anderen het volgende gezegd wordt:

„De Schulden, die in het Rijks-Schuldboek zijn opgeteekend, bedroegen den 1. Januarij 1818, *Buitenlandsche*: De Hollandsche Geldleening 99 millioenen, 600 duizend Guldens. Van die som valt jaarlijks slechts de helft der afbetaaling op de Commissie van Amortisatie; want de Groot-Brittannische en Nederlandsche Regeeringen hebben zich bij het Tractaat van 3 Mei 1815 verbonden tot betaling der andere helft. *Inlandsche*: In Bank-Assignatien 814 millioenen, 201,184 Roebels; in Zilver 31 millioenen, 544 duizend Roebels, en in Goud 18,500 Roebels.

„In het jaar 1817 werden er 30 millioenen Roebels tot afbetaling dier schulden afgestaan. Uit die som werden aan buitenlandsche en inlandsche Schulden werkelijk uitbetaald, aan Capitaal 13 mill. 863,882 Roebels. Aan Intresten 16 mill. 121,260 Roebels, dus ongeveer 29 mill. 985,143 Roebels. In deze Rekening zijn ook de in goud en zilver gedane betalingen begrepen. Vervolgens zijn de opgevraagde Intresten voor het jaar 1818, namelijk 14,856 Roebels; weggelegd, die in het jaar 1818 door de Commissie nog niet waren uitgegeven; dus totaal 30 Millioenen."

DUITSCHLAND.

WEENEN den 15 Junij. De besmettelijke ziekte, welke HH. MM. verhinderd heeft om tot Carlsbad voort te reizen, is zo erg geworden, dat men tusschen Canero en Ragusa een quarantaine van 20 dagen heeft ingericht. HH. KK. MM. zijn op hunne terugreis hernaarden.

Men belooft zich steeds meer van de Nationale Bank, welke niet alleen handel en nijverheid bevoordeelen, maar welke de Weener Wahrung op nieuw crediet geeft. Door het Arrofement rekend men dat 200 Millioenen van dat Papier vernietigd zijn, en dan brengt de Bank op nieuw 100 Millioenen buiten omloop. Waar door men zich steeds vleid, dat de genoemde W. Wahrung eerlang het standpunt van 1811 te weten de waarde van 125 zal kunnen bereiken. Men begint zich reeds te beklagen over gebrek aan dit Papier. Sedert een half jaar worden de Bedienden en de Militairen voor de helft in Zilvergeld betaald, en thans worden de Renten van een groot gedeelte der Staatsschulden mede in Zilver voldaan, daarbij rekent men dat door de werking van de Amortisatie-Kas, jaarlijks 20 Millioenen Zilver in circulatie komen, terwijl 40 à 50 Millioenen aan Obligatien, buiten omloop worden gesteld.

De onlangs alhier, in den ouderdom van 83 jaren overleden Staatsminister, Vrijheer von Thugut, met de Zoon van eenen Armen Visscher, Rhuningut geteeld, die Keizer *Karel IV.* deze uit het water redde, en daaraan te danken had, dat zijn naam in dien van Thugut veranderde, en dat zijn Zoon eene opvoeding bekwam, welke aanleiding gaf tot diens volgende verheffing, en aanzienlijken rijkdom. De Vrijheer von Thugut heeft zijn vermogen, dat op drie millioenen florijnen berekend word, aan den Keizer nagelaten, behalven eenige Legatien.

FRANCFORT den 23 Junij. H. D. H. de Hertogin van Saxen-Meiningen is met eerstgeteerd met de Prinsessen Amelia Hare Dochter aangekomen. H. H. H. H. zullen zich over Parijs naar Engeland begeven.

De Graaf van Poltchoubey, Geheimraad van Z. M. den Keizer van Rusland, en Minister van Russchen Zoken, is met zijne Echtgenoote eerstgister mede alhier aangekomen.

Volgens de Neurenberger Courant hebben ook Oostenrijk en Rusland eene gelijke verklaring gedaan als Pruisen, dat de bijeenkomst der Monarchen te Aken geen anderen voorwerp zal hebben dan het ontruimen van Frankrijk door de Geallieerde troepen, welke verklaring men eerst is gezonden naar Parijs, ten een Committé, door de Ministers van de Geallieerde Mogendheden geformeerd, voor de zaken van Europa, welke die gezonden heeft aan de Duitsche Bonds-vergadering alhier, welke in een harer jongste vertrouwelijke zittingen gelezen heeft.

Die bijeenkomst zal dus alleenlijk plaats hebben tusschen de vier Mogendheden, die het Tractaat van 20 November 1815 met Frankrijk gesloten hebben, bij *uitsluiting* van alle anderen, en men zal zich met geene andere onderwerpen bezig houden, die, door haren aart en de onderscheide Tractaten welke er de grondslagen van zouden zijn, de medewerking van andere Gouvernementen onvermijdelijk maken.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN den 23 Junij. Voorleden Woensdag is op 't Oost-Indisch Huis eene vierdedeelmaarsche Buitengewone Vergadering gehouden, waarin de Voorsitter berigtte dat de vergadering van Directeuren had besloten aan te bevelen, dat er een dividend van zeven en twintig per cent zou betaald worden, als dividende voor het halfjaar, eindigende met den 5 July aanstaande.

Bij gelegenheid der thans plaats hebbende verkiezingen van nieuwe Parlementsleden, worden in het dagblad *The Courier* de volgende aanmerkingen gemaakt:

„Onlangs werd er een gezegt over het dwaze stelsel van Vertegenwoordigers, welke gehoorzaam de instructien volgen van hunne lastgevers. Zoo er een grondbeginsel is meer dan eenig ander verderfelijk voor het gronwig caracter van de Kamer der Gemeenten, is het dit, want indien dit stelsel wierd opgevolgt, zou die Kamer enkel een Congres worden van afgezonderden, in plaats van eene vergadering van Raadslieden. Wanneer iemand verkozen word om in het Parlement te dienen, is hij een saamgevoegd deel der weigeving des lands, en de belangen van het geheele land zijn hem toevertrouwd. Zijne stem kan niet bepaald worden door eenige afzonderlijke gedragingen aan de wenschen of bedoelingen van zijne aanstellers, maar door eene betrachting volgens zijn gewisten van het welvaren van den Staat in 't algemeen. Dat geene wat voordeelig is voor allen of aan eene groote meerderheid, is het geen de stem der rede zegt dat ingenomen moet worden. Personeel of plaatselijk belang mage oogenblikkelijk worden gehinderd, maar uiterlijk moeten dezelve in het algemeen welzijn deelen. Zodanig is de ingewikkelde aart van particuliere belangen, dat nimmer eenige publieke onderneming ten uitvoer gebragt is, zonder dezelve meer of min te benadeelen; maar welken voorëising zou er niet inwendig verbeteringen plaats grijpen indien men dezelve toestond, bovenal te drijven? Dikwijls zou men door een onbehoorlijk overwigt moeten geven, dagvalle Parlementsleden banken aanstellers moeten raadplegen, welke hemelhoog zij moeten uitbrengen. Bovendien is er iets zeer verachterends en verguizends in het denkbeeld van een Vertegenwoordiger aan zoodanigen lijfband te leggen. Zal hij een man zijn in wiens bescheidenheid, vijfheid, en braafheid gij geen vertrouwen stelt? Waarom zendt gij hem dan in het Parlement? Zo hij ingegrondeerd ware verkeerden beginsels, waarom dan zulke te volgen, met reden beuzelachtige en bedenkelijke voorwaarden van zijn kant te verderen?"

„Alle dusdanige betrekkingen moeten zijn, en behandelijk van voordeel, dat geen eerlijk, bekwaam en consciencieus man zijne benoeming bij zodanige voorwaarden zou willen aannemen. Hij zou de vragen dienselve hem aanwoord geven: „Ik ben bezoegd om een post, dien ik bedoge, te bekleeden, of ik ben het niet. Zo ik het ben, plaats mij dan daarin als een vrije agent, en zoeke niet van mij, dat ik mij zelve verpande tot een pop om ja en neen te zeggen naar uw believen; zo ik het niet ben, verwerp mij." De manier stip wanneer het beginsel van voorschrift volledig prevaleerde, de nieuw aankomende Commissen zullen hebben, in de onbekendheid intrede van het Parlement, en alvorens dat zij hunne stem uitbrenge, moet hij naar zijne medestemmers hopen, te hen toeroepen: „Heeren, het vraagstuk staat voorgedragen te worden, ten welken kant zal ik stemmen?" Als dat met Parlement, in plaats van eene raadpleegende Vergadering, louter een soort van nationaal sprekende stemper worden; een hof van gelasdigden, tot geen ander oogmerk byeengeroepen, dan om de stemmen van hunne Meesters Volk op te tekenen. Zulks moge de bedoeling zijn van de zulke, die hopen kunnen van te zullen slagen, door enkel de allerverderfelijkste dwalingen van het gemeen te vleijen, met zoodanige ondergeschiktheid te beloven; en, misschien, zullen zelfs eenige dusdanigen dat waar te werk gaan, maar zoo lang als de Kamer der Gemeenten zal voortgaan dat eene te zijn wat de Constitutie heeft vastgesteld, dat het moet zijn, en de ontwikkening tot hiertoe bewezen heeft dat het is, moet zodanig derfstelzel met verachting en verontwaardiging verworpen worden."

Intusschen gaat de stemming over nieuwe Parlementsleden voort, en bij die voor de stad Londen, voor welke de Prosecutoren moesten zijn, was dezen middag om half een uur de stemming als volgt: de Alderman Wood 3,595 stemmen, Wilson 3,063, Waltemen 4,509, Thorp 4,425, en Curtis zijnde stemmen, en een 2 uur des namiddags voor Waltemen, Sir Samel Romilly 2,333 stemmen, Murray Maxwel 2,095, Pascal Barclay 1,875, en de mengte schijnt voor Hunt, in weerwil van zijnen grooten aanhang, met minder dan 55 stemmen, zo dat hij ondanks alle zijne inspanningen bij tegenzeg niet hebben schijnt om Parlementslid te worden.

In een particulieren brief van Jamaica, worden eenige belangrijke mededeelingen berekkelijk den tegenwoordigen staat van zaken op St Domingo medegedeeld, waarop men wederzijds zich

„Bij den dood van den overleden President Petion, zondt de Admiraal Rowe Popham een Oorlogschip naar Pétionsburg (Port-au-Prince) als de plaats der Kooplieden, om hun onderhalf millioen effendom in derzelver bezit te geven. (De nieuwe President Boyer), zondt zijnen Aide de Camp aan den Admiraal, om denzelven kennis te geven van zijne verkiezing, met alle bewijzen van vriendschap en de Engelsche belangen en aan de Natie. Bij die gelegenheid waren de Engelsche Kooplieden in Fort-au-Prince, jaquetiet en Cap Caffe, in eenen staat van twijfeling, die naauwelijks te beschrijven is. Zo dr. Home Popham met zijn Aide de Camp op eene dag eene wijze had behandeld zouden zij alles bevel bekomen hebben om het land te ruimen. Sir Home was in tegendeel zeer beleefd jegens hem: hij keerde zeer vergenoegd terug, en de President verklaarde dat hij alles voor de Britsche Kooplieden zou doen. Hij verkoos het denkbeeld dat hij dese wijkplaats hield voor onze havens; hij verlangde om er nooit een van te zien. Zijne hooge Amptenaars vriendelijk met den Heer Wilberforce (de grootste voorstander van de vrijheid der Negers). Hij heeft gelast alle zijne bevens te stuiten tegen eenigerlei Schoonders, onder onafhanglijke vlag gewapend, uit vrees dat zij Geestelijkheid mogten worden, en hij de Engelschen daarmede mogt beledigen; ook onderzoekt hij zelfs met de grootste naauwkeurigheid de papieren van vrij groote Bykken. Het verslag van Kapteyn Philpot is allergunstigst. De Engelsche Kooplieden genieten zijne volkomen bescherming.

(Het vervolg op de kant van dezen Blade.)

Er zijn in de Vereenigde Staten Couranten aangekomen van Charlestown tot 30 April, die van een zeer bevatten een ook dat een transport levensmiddelen te vervoeren naar het Hoofd der Bas-van Escambe, voor het Americaansch leger in die streek, en dat hij dezelve weigering als een vijandelijke daad zou beschouwen.

Zijne Majesteit heeft bevolen, dat de gevangenen, die wegens misdaden, welke zij zullen begaan, tot de vrijheid van zijne gevangenemingen, zullen worden toegelaten, meer als vijf jaren, zullen worden gezonden naar de Kolonie van Botany-Bay, in de Zuid-Zee, en dat zij aldaar zullen worden gebruikt tot de openbare werken, en dat zij, die voor zeven jaren worden gezonden,

standaarden en drie ammunitie-caissons. Het verlies der Koningsgezinden was, de Colonel Lopez en zeven Soldaten dood, 6 Officiers en 21 Gemeenen gekwetst.

De Generaal Lallemand en verscheide Fransche Uitgewekenen, zijn van Nieuw-Orleans te Philadelphia aangekomen.

De Actien van de Bank zijn 279 en 1 half; de 3 pCts. gereduceerden 78 en 3 achtste, ditto geconsolid. . . . . ; het omnium 1 vierde p. De Wissel op Amsterdam is 11 en 7, en op zigt 11 en 4; op Rotterdam 11 en 8 op 2 uso.

NEDERLANDEN.

BRUGGE den 21 Junij. Zaturdag is het Schip *de Salima*, Kapt. Jansen, van Batavia, te Ostende aangekomen. Het wordt Donderdag alhier gewacht. Daar dit het eerste Schip is, 't welk ooit, voor Brugsche rekening, uit de Oost-Indiën hier aankomt, zal het met Muziek worden ingehaald.

LEEUWARDEN den 22 Junij. Men verneemt, dat wij den 27. het genoegen zullen hebben Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning met Hoogstdezelfs jongsten Zoon, te onze Stad voor eenige dagen te ontvangen; na dat Hoogstdezelve Groningen zal hebben bezocht.

'S GRAVENHAGE den 25 Junij. Z. K. H. Prins Frederik, heeft verleden Maandag, alhier gepresideerd de eerste Vergadering van Hoofd-Bestuurderen der Maatschappij van *Weldadigheid*, welke in alle opzigten, zoo men vernoemt, de gunstigste en meest aan derzelver heilrijk doel beantwoordende verwachting oplevert.

Men verneemt dat Zijne Majesteit het Athenæum te Harderwijk heeft verheffen bij een besluit, welk onder anderen bepaalt dat de gebouwen, waaronder de woonkamers voor eenen Professor en Pedel, aan de Stad

(*Het vervolg op de Kant van deze Blade.*)

*** In de Algemeene Vergadering van de *Maatschappij van Weldadigheid* te LEIDEN, op den 25 Junij 1818 in de Kerk der Doopgezinde Gemeente gehouden, voor het doen van rekening en verantwoording over de financieele Administratie, is dezelve, op het schriftelijk rapport van de Heeren D. F. VAN ASPHEN, J. BAKER en J. D. BELLEVELD, tot het nazien en opnemen derzelve rekening, bij eene vorige Algemeene Vergadering gecommitteerd, goedgekeurd, en de Hoofd-directie wegens hare Administratie gedechargeerd.

Bij deze gelegenheid, is, op voordrage van een der tegenwoordig zijnde Leden, om door de opgerigte *Linnenweverij* voorál geene concurrentie daar te stellen, die ten nadeele zoude strekken van andere hier ter plaatse reeds bestaande Fabrieken, of waardoor het Werkvolk van dezelve zoude worden afgetrokken, bij monde van den *President der Hoofd-directie* te kennen gegeeven: Dat de *Leidsche Maatschappij van Weldadigheid* geenszins beoogde, met de voordeelen, die zij door een renteloos voorschot van gelden, en kostloos aangewende moeite en werkzaamheden, boven andere Fabrieken had, iets tot nadeele van bestaande Fabrieken te doen; daar zij alleen als 't ware een hoeplugt, en voorbijgaand middel aanbood aan den minveren man, die werken wilde, maar geen werk kon krijgen, en dat zij daarom de arbeidsloonen in aanmerking van het fabricaat zodanig gesteld had, dat de werkman, zodra eenig Fabriekeur hem behoefde, of hij door denzelven kon in 't werk gesteld worden, uit hoofde van hooger werkloon zich daar zoude vervoegen, en door de *Directeuren der Linnenweverij* ontslagen werd, met de belofte, ingeval van gebrek aan werk bij den Fabrikeur, indien mogelijk, weder te zullen geëmployeerd worden; terwijl zelfs, wanneer de werkman alsdan mogt verkiezen liever aan 't Linneweven te blijven, hij daartoe door *Directeuren* niet meer gebezigd zoude worden.

Dat het Linnen zelve tegen geenen minderen prijs verkocht, maar op eenen matigen gehouden werd, en dat, indien daar door ook nog een zeer gering nadeel voor den Winkelier mogt ontstaan, hetzelve zeker niet kon opwegen tegen het veel grooter voordeel, om altijd als 't ware arbeid in reserve te houden, en daar door den Werkman voor verval tot armoede te behoeden, en eene klasse van menschen in stand te houden, wier aanwezen en geschiktheid bij het herleven der Fabrieken van het hoogste belang is, en die een soort van arbeid verrigten, welke een voornamen bron van bestaan uitmaakt van het grootste gedeelte der werkende klasse onzer Stad.

De Hoofd-directie maakt bij dezen ook nog bekend, aan allen, die daarbij eenig belang hebben, dat het renteloos voorschot voor de *Linnenweverij*, na het verloop van een jaar na het fourniseement, in zodanige termijnen als hetzelve gedaan is, kan worden terug bekomen, mits men daarvan drie maanden te vóren aan den Thesaurier A. HARTEVELD, schriftelijk kennis geve.

Uit naam der Hoofd-directie,
J. F. C. MOLTZER, *Secretaris.*

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

Amsterdam den 27 Junij 1818.

Holland, Werkelijke Schuld	2½	pCt.	*f* 43⅛	à ¼
——— Rest. Uitgestelde dito	—	———	1⅛	à 1⅛
——— Kans-billetten	—	———	24½	à 25
——— Schuldbrk. 3jnd. te. Serje	5	———	94¾	à 94⅞
——— Dito van dito 2e.	—	———	89	à 89½
——— Loten van idem	—	———	100	à 101½
Frankrijk, Tiers Consolidés	—	———	74	à 74⅛
——— Dito dito in Parijs	—	———	—	à —
Rusland, bij *Hope* en *Comp.*	—	———	89	à 89¼
Spanje, 1805	5½	———	—	à —
——— 1807. dito	3½	———	36	à 36½
——— Coupons		———	12⅛	à 12½
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* en *Comp.*	5	———	52	à 53⅛
——— dito	4	———	43¼	à 43½
——— Certific. zonder Coup.	2½	———	33⅜	à 34
——— Neg. 1815 Metalliek	—	———	70⅛	à 71⅛
——— Dito	1	———	35	à 35⅛
——— Dito	5	———	14	à 14⅛
Italien Monte di Milano	—	———	—	à —
Napels, Certificaten	—	———	66½	à 67
——— ditto dito in Napels	—	———	66½	à 67
America, *Hope* c. *f.*	5½	———	107½	à 108

*** *Burgemeesteren der Stad* DELFT, brengen ter kennisse van alle Schippers en Bilaphebbenden, dat van Maandag den zesden Julij 1818, tot en met den twintigsten Julij daaraanvolgende, de VAART door de BRUG, tusschen de *Haagsche* en *Kerkringspoorten* dezer Stad, wegens eene aldaselve Brug te doene *Reparatie*, zal zijn gestremd.

*** De Heeren HOPE en COMP., te Amsterdam, adverteeren: dat, ten gevolge van hunne vorige kennisgevingen, door den Notaris Mr. WILLEM VAN HOMRIGH, en ten overstaan van Getuigen, ter loosing op primo Julij 1818, uitgeloot zijn Duizend Stuks OBLIGATIEN van de Russisch Keizerlijke Negotiatien, ten hunnen Kantore gedaan, zijnde de navolgende Nommers:

N°. 90161	N°. 90161
25980.	35340.
85960.	39240.
81420.	50360.
67061	99920.
37380.	35180.
6320.	95400.
81420.	50360.
67061	99920.
39240